

Yrkehögskolan

RAPPORT 2022

Områdesanalys: Film och TV

PUBLICERAD: 2022-06-09

UPPDATERAD: –

ISBN: 978-91-89163-64-5

DNR: MYH 2022/4149

Myndigheten för yrkehögskolan

Innehåll

Inledning	3
Innehåll.....	4
Yrkehögskolans utbildningsinriktningar.....	4
Avstämningar.....	4
Yrkehögskolans statistik.....	5
Bedömning av platsernas utveckling.....	5
Film och TV	6
Utfall ansökan 2021.....	7
Resultat från genomförda utbildningar.....	8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt.....	10
Regionalt utbud och regional efterfrågan.....	11
Bedömning för beviljande av nya platser 2022 och på 3–5 års sikt.....	13
Definitioner	14

Inledning

Detta är en prototyp till en helt ny typ av analysunderlag för hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser i programmen inom en viss inriktning, eller en gruppering av inriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar, samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss inriktning de kommande 3–5 åren och hur många platser som kan beviljas i kommande ansökan.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de kanske tre främsta är:

1. det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen,
2. dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar samt
3. efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan föreligga skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt Förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan. Syftet är att säkerställa en korrekt dimensionering och prioritering av antalet utbildningsplatser utifrån arbetsmarknadens behov och de resurser myndigheten tilldelas.

Målsättningen med underlaget är att det ska bidra till ökad transparens och tydlighet. Det kan på sikt bli ett heltäckande underlag utifrån alla de utbildningsinriktningar som finns inom yrkeshögskolan och som kan stämmas av med relevanta externa aktörer så som bran-

scher och regioner och uppdateras på en årlig basis eller vid behov. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens beslut.

En fullödig version beräknas vara klar till våren 2023. Denna prototyp ska nu testas och utvärderas. Därefter kan nya avsnitt komma att publiceras löpande under året.

Innehåll

Utbildningsinriktningarna är samlade i olika grupper för att visa vilka utbildningsinriktningar som finns inom ett visst område. Varje avsnitt innehåller följande information:

- utfall från föregående års ansökan,
- tabell över utbildningsinriktningarnas platser med slutår,
- resultat från genomförda utbildningar,
- beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt,
- regionalt utbud och regional efterfrågan samt
- bedömning av nya platser med avslut per år.

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar i yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera näraliggande yrkesroller. Men ungefär en fjärdedel av koderna är kategoriserade som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på utvecklingen på arbetsmarknaden.

Avstämningar

I framtagandet av denna prototyp har avstämningar skett med olika berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens. Målsättningen är att också kunna stämma av med regionalt utvecklingsansvariga (RUA) runt om i landet inför lansering av en fullödig version ansökan 2023.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns en hel del statistik om yrkeshögskolan att tillgå och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del. Det statistiska underlag som tas upp är.

1. statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
2. examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
3. andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
4. arbetets överensstämmelse med utbildningen, per utbildningsinriktning samt
5. outnyttjade platser per utbildningsinriktning

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Genom statistiken fås också uppgift om var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt outnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning på.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas på 3–5 års sikt och hur många platser som kan beviljas i kommande ansökan.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer så som bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Film och TV

Avsnittet omfattar följande utbildningsinriktningar:

Film och tv-produktion

SUN-KOD
213ba

Film- och tv-producent

SUN-KOD
213bb

Regissörsteknik

SUN-KOD
213bc

Manusförfattare

SUN-KOD
213bd

**Övriga utbildningar film-,
radio- och tv-produktion**

SUN-KOD
213by

Utfall ansökan 2021

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Film och tv-produktion	4	4
Film- och tv-producent	2	1
Regissörsteknik	0	0
Manusförfattare	0	0
Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion	2	1

Källa: MYH.

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Utbildningsinriktningar	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Film- och tv-produktion	168	151	174	142	47	35
Film- och tv-producent		20	46	46	26	
Manusförfattare	42	38	38	38		
Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion	87	61	61	35		

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2022 påverkar slutåren 2024–2025 och framåt. Detta beroende på utbildningarnas längd, som kan variera mellan 300–450 yrkeshögskolepoäng. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökanstillfälle och på så vis byggs utflödet på framåt.

Resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2018	2019	2020
Film- och tv-produktion	85 %	89 %	85 %
Film- och tv-producent
Manusförfattare	88 %	86 %	..
Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion	..	96 %	88 %
Totalt för yrkeshögskolan	73 %	71 %	72 %

Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen helt eller till största delen året efter examen (avser examinerade 2019 då data saknas för examinerade 2020).

Utbildningsinriktningar	Andel i arbete	Överensstämmelse	
		Helt eller till största delen	Till viss del
Film och tv-produktion	75 ± 9	71 ± 11	24 ± 11
Totalt för yrkeshögskolan (examinerade 2020)	89 ± 1	65 ± 1	22 ± 1

Angivet med 95 procents konfidensintervall. Källa: MYH.

För resterande inriktningar visas inga uppgifter då de antingen saknas eller har för få observationer för att få visas av sekretesskäl.

Andel utnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2019	2020	2021
Film- och tv-produktion	1 %	2 %	1 %
Film- och tv-producent	–	–	0 %
Manusförfattare	0 %	0 %	0 %
Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion	0 %	0 %	0 %
Totalt för yrkeshögskolan	14 %	9 %	9 %

Källa: MYH.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

De utbildningsinriktningar där data finns redovisade uppvisar en examensgrad över genomsnittet för yrkeshögskolan. Vad gäller andel i arbete ett år efter examen och arbetets överensstämmelse med utbildningen saknas data helt för år 2021. För utbildningar inom film- och tv-produktion finns data för 2020 som redovisas i tabellen ovan. Där framgår att andelen i arbete är lägre än genomsnittet för yrkeshögskolan, medan överensstämmelsen är i paritet med yrkeshögskolan som helhet. Andelen utnyttjade platser är mycket låg, långt under genomsnittet för yrkeshögskolan.

Slutsats

På grund av den begränsade tillgången på resultat från uppföljningar är det svårt att dra några heltäckande slutsatser. De data som finns visar dock att platserna till stor del utnyttjas. Att andelen i arbete efter examen är något lägre där data finns kan hänga samman med att denna typ av arbete ofta är projektbaserade, en film- eller tv-produktion pågår under en begränsad tid. Det kan påverka möjligheterna att få arbete vid en viss tidpunkt.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Underlaget till detta avsnitt kommer till stor del från Yrkesnämnden för film och tv. Nämnden är nystartad och har bland annat som uppgift att samordna information om branschens kompetensbehov och utveckling av yrkesroller. Enligt yrkesnämnden ökar produktionen av film och tv-serier. Pandemin har haft många negativa effekter, men en för film- och tv-branschen positiv effekt var att efterfrågan på strömmad media ökade. Även om scenkonsten drabbades hårt så kunde produktionen av film och tv-serier fortgå och Sverige blev populärt som produktionsplats. Ett statligt produktionsincitament ska dessutom införas under 2022, vilket innebär en möjlighet att få tillbaka en del av produktionskostnaden från svenska staten. Det bör rimligen öka intresset ytterligare för Sverige som produktionsland.

En avgörande faktor för var inspelningar förläggs är dock tillgången på kompetens och utbildad personal. Branschen betonar därför vikten av att yrkeshögskolan fortsätter leverera kompetens genom lämpliga utbildningar. Här handlar det inte om konstnärliga utbildningar utan snarare om kompetens att jobba med olika uppgifter inom själva filmproduktionen. Det kan handla om foto, ljussättning, mask, scenografi, samordnande roller med mera. Enligt yrkesnämnden ska behoven inom film- och tv-branschen inte blandas ihop med exempelvis behoven av scen- och eventtekniker. Detta eftersom exempelvis ljussättning inom film är en annan metodik än på scen.

Produktionen av film och tv-serier har blivit mer komplex och krävande eftersom det numera ofta rör sig om stora multinationella produktionsbolag och finansärer som vill ha filmarbetare som behärskar hantverket. Det är en orsak till att yrkeshögskoleutbildning med LIA är en bra väg till rätt kompetens. Ökad produktionsvolym och omvandlingstryck skapar nya kompetensbehov. Om inte kompetensen finns på plats riskerar stora produktioner att helt enkelt flyttas till andra länder.

Förutom utbildning för produktionspersonal behövs enligt yrkesnämnden även producentutbildning. Både filmarbetar- och producentutbildning finns redan idag inom yrkeshögskolan. Mer om detta under rubriken Regional efterfrågan. En typ av utbildning som saknas men som efterfrågas av branschen är utbildning inom efterbearbetning/postproduktion. Det skulle enligt yrkesnämnden göra den svenska film- och tv-industrin mer komplett.

Manusförfattare är ytterligare en funktion som behövs i branschen. Utbildning till detta finns både inom yrkeshögskolan och folkbildningen, men skulle möjligen behöva kompletteras enligt yrkesnämnden, som betonar vikten av utbildning som riktar sig till just skrivande av serier med de speciella krav det ställer.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar den regionala spridningen av utbildningsplatser för de fyra utbildningsinriktningarna. Tabellerna visar antal platser som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Utbildning till film- och tv-produktion. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Län	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kalmar	32	32	32			
Skåne		25	25	25		
Stockholm	100	70	105	105	35	35
Västra Götaland	36	24	12	12	12	

Källa: MYH.

Utbildning till film- och tv-producent. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Län	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stockholm			26	26	26	
Västra Götaland		20	20	20		

Källa: MYH.

Utbildning till manusförfattare. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Län	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Värmland	18	18	18	18		
Västra Götaland	24	20	20	20		

Källa: MYH.

Utbildning till övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Län	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stockholm	87	61	61	35		

Källa: MYH.

Filmbranschen i Sverige är indelad i fyra regionala filmfonder: Film Stockholm, Filmpool nord, Film i Skåne och Film i väst. Yrkesnämnden har via kontakter med dessa samlat in de regionala kompetensbehoven.

Film Stockholm lyfter behov av utbildning inom postproduktion som ett akut behov. Även producentutbildning och utbildning av regissörer med anpassning mot serieproduktion behövs.

Filmpool nord efterlyser filmarbetarutbildning motsvarande den som idag finns i Trollhättan. Även utbildning i postproduktion står på önskelistan.

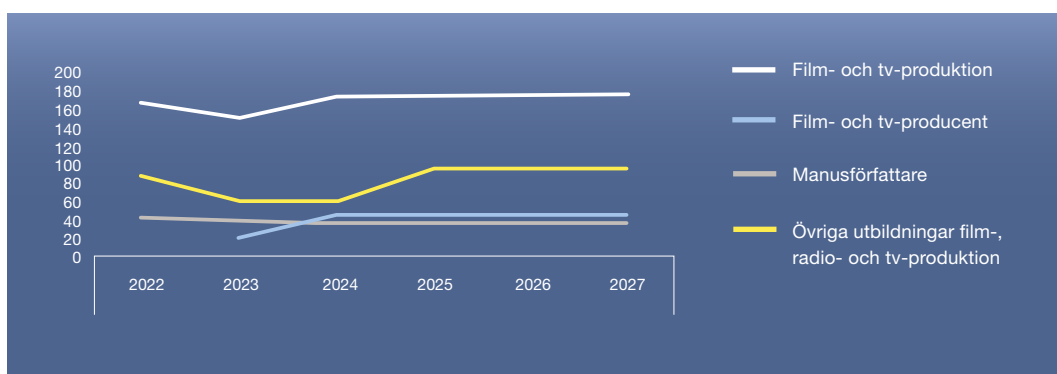
Film i väst efterlyser regissörsutbildning av samma typ som Film Stockholm, skådespeleriutbildning anpassad för produktion av tv-serier samt postproduktionsutbildning. Även kultur- och tv-branschen i Västra Götalandsregionen betonar det stora kompetensbehovet inom film- och tv-branschen. I dagsläget finns enligt kulturnämnden ett stort antal produktionsförfrågningar medan bara ett fåtal kan bemannas.

Film i Skåne ser behov av en producentutbildning liknande den som i dag finns i Stockholm, samt ytterligare en filmarbetarutbildning med specialisering inom tekniska yrkesroller, vilket inkluderar postproduktion.

Bedömning för beviljande av nya platser 2022 och på 3–5 års sikt

Yrkesnämnden är tydlig med vilka behov branschen har av kompetens. Dock har myndigheten begränsade möjligheter att tillmötesgå dessa i dagsläget. Nedanstående bedömning av utbudets utveckling bygger på att någon ytterligare expansion av yrkeshögskolan inte sker inom det närmaste året. Om så sker kan bedömningen av framtida beviljanden komma att ändras.

Myndigheten bedömer att platser med slutår kommer att utvecklas enligt följande för perioden 2022–2027.

Om utbudet utvecklas i denna riktning ligger nivån på antalet utbildningsplatser i de flesta utbildningsinriktningar kvar på nuvarande nivå. För "övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion" kan det vara aktuellt med en viss ökning om efterfrågade utbildningar söks. Det skulle till exempel kunna handla om utbildningar inom postproduktion.

Bedömningen bygger på att följande volymer beviljas i ansökan 2022.

Utbildningsinriktningar	Platser (cirka)
Film- och tv-produktion	0–35 platser för start 2023
Film- och tv-producent	0 platser för start 2023
Manusförfattare	0 platser för start 2023
Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion	0–35 platser för start 2023

DEFINITIONER

Andel i arbete	<p>De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen.</p> <p>Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Arbetets överensstämmelse med utbildningen, helt eller till största delen	<p>Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: Helt eller till största delen, till viss del eller inte alls. I detta material har endast resultatet för helt eller till största delen använts.</p> <p>Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Examensgrad	<p>Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad.</p> <p>Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen.</p> <p>Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har.</p> <p>För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.</p>
Konfidensintervall	<p>Eftersom svarsbortfall föreligger är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen \pm, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).</p>
Outnyttjade platser	<p>Outnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.</p>
SUN-inriktningar	<p>Svensk utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav).</p> <p>Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.</p>

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås
www.myh.se